

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 9, Nummer: 95

Wat is er gaande en wat komt

27 & 28 mei	Spoorwensdagen
14 & 15 juni	De Arend onder stoom
19 & 20 juli	De Arend onder stoom
16 & 17 augustus	De Arend onder stoom
19 t/m 21 september	Open treinen Festijn
oktober	Maand van de Geschiedenis
4 & 5 oktober	Weekend van de Wetenschap
20 dec t/m 4 januari	Winter Station

Lezing Theodor Sanders De vergeten compagnon van Berlage

werd, raakte Sanders in de vergetelheid. Het door Arjan geschreven boek met de bovengenoemde titel moet dit onrecht herstellen. De lezing in het Spoorwegmuseum heeft daar zeker aan bijgedragen.

Bij de foto: Arjan den Boer bij de afbeelding van het door Theodor Sanders ontworpen gebouw van de beurs in Amsterdam. Het is het niet geworden.

Cartoon

Cartoon van Hans Proper

Opening eregalerij

De Erengalerij op Tour is geopend en is te zien in de Bestelgoederengang in het stationsgebouw.

Daar staat nu een grote blow-up van de foto van Pieter Oosterblow van de brug over de Lek bij Culemborg. Deze reizende tentoonstelling brengt iconische beelden uit de Erengalerij van de Nederlandse fotografie naar tien locaties buiten het Fotomuseum, dat binnenkort gaat verhuizen. Het Spoorwegmuseum was de eerste locatie waar een foto uit de Erengalerij te zien is.

Maliebaan monologen een succes

Tijdens de Vrijheid herdenkingsdagen in de eerste week van mei vonden de Maliebaan monologen plaats in het museum. Op 6 verschillende locaties in het museum werd een monoloog opgevoerd door de acteurs van theatergroep Aluin. De voorstellingen waren uitverkocht en er waren veel positieve reacties!

NS machinist Robert Duizend, in het kader van 80 jaar vrijheid, gaf drie voorstellingen in de wagen van Beladen Treinen. Hij vertelde daar, ondersteund door zijn viool, het aangrijpende oorlogsverhaal van zijn joodse ouders. In de intieme setting kwam zijn verhaal goed tot zijn recht, het werd dan ook zeer gewaardeerd door de aanwezigen.

Maliebaanstation en oorlog

Tot dusver waren maar twee foto's van het Maliebaanstation in de oorlog bekend, gemaakt door Nico Jesse in 1942. Nu ontving het museum een bijzondere schenking: drie foto's van het Maliebaanstation in de Tweede Wereldoorlog.

De nieuwe foto's tonen Duitse militairen voor het Maliebaanstation en onder de kap op het perron.

Sinds 1953 is het Maliebaanstation de plek waar het Spoorwegmuseum gevestigd is. Bekend is dat dit station gedurende de Tweede Wereldoorlog door de Duitsers gebruikt werd als 'Verpflegungsstelle', een grote kantine waar Duitse militairen konden eten en drinken voordat zij op verlof naar Duitsland gingen. Ook vertrokken vanaf dit station deportatietreinen met Joodse Utrechtse. Het Spoorwegmuseum is bijzonder verrast dat deze foto's 80 jaar na de oorlog boven water zijn gekomen.

Nieuws over de DE1 41

De Blauwe Engel staat al geruime tijd in de restauratie werkplaats te Blerick. Vorig jaar is het Spoorwegmuseum door de ZLSM benaderd met de vraag of het mogelijk is de DE1 41 te lenen voor een zekere periode. De lokale gemeente-besturen van onder andere Heerlen, Kerkrade, Landgraaf maar ook Simpelveld en Valkenburg willen dit jaar aandacht geven aan de transitie van het gebied na het sluiten van de mijnen. Het idee van de ZLSM om de historische Blauwe Engel op de Miljoenenlijn te laten rijden, de spoorlijn waarop deze trein ook in haar actieve leven jarenlang dienst heeft gedaan. Het idee is met open armen ontvangen.

Maar, zoals wellicht bekend kampte de DE1 41 met lekkende ramen en het ingewaterde vocht had het rijtuig geen goed gedaan. Helaas bij het demonteren van de ramen werd ontdekt dat de schade veel groter was dan zichtbaar. Er is dan ook besloten om het goed en grondig aan te pakken; alle ramen inclusief spijningen eruit, interieur eruit en herstellen, binnenwanden demonteren en vernieuwen. Kortom een hele restauratieklus!

De DE1 41 blijft voorlopig in Simpelveld en zal op diverse hoogtijdagen ingezet worden op de Miljoenenlijn. De trein zal daar dus niet elke dag rijden, maar als deze rijdt is deze toegankelijk voor reizigers.

Seinhuisvrijwilligers in de put

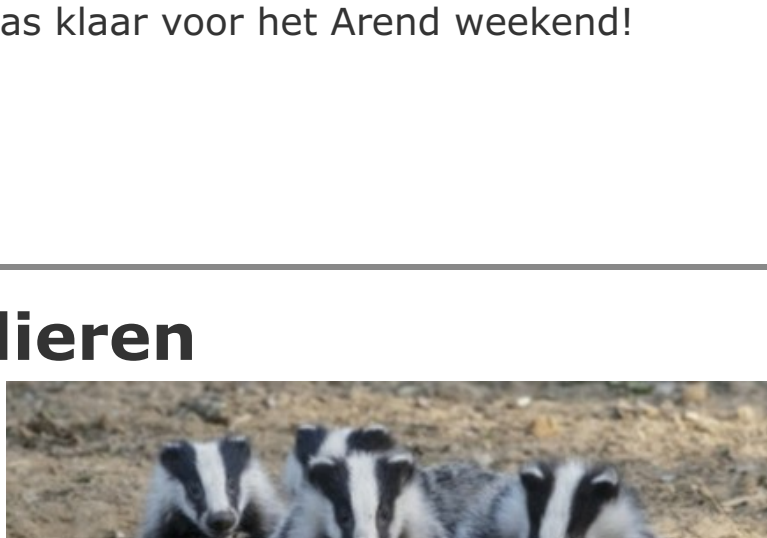
Er moest een nieuwe draad getrokken worden vanaf de put onder het brede voetpad van de overweg naar de andere kant van de overweg. De draad zou gebroken zijn. We zeggen draad, maar eigenlijk lijkt het meer op betonijzer. Omdat het echte draad trekken en monteren een aardige uitdaging zou worden, werd als proof deze keer staaldraad genomen. Gedacht werd dat de draad was gebroken, maar het was de lus aan de draad. In de put zijn de draden en de kettingen aan elkaar gekoppeld en na diverse keren de overwegboom open en dicht te hebben gedaan was de conclusie dat het helemaal top werkt. Spandraden werden weer verzegeld en de overweg was klaar voor het Arend weekend!

Spoordieren

In de komende expositie wordt verteld over Spoordieren of dieren in verband met het Spoor.

In Spoordieren wordt ook het verhaal van de Das verteld op een locatie aan de rechterkant van de Vuurproef. Daarover later meer. De plannen voor 'Spoordieren' zijn volop in ontwikkeling. De opening staat gepland voor 4 oktober. Nu in deze VD-digitaal een dier dat regelmatig in het nieuws is omdat hij het treinverkeer nogal eens belemmert: de Das.

Dassen maken hun huis graag in droge zandgrond. Spoordijken zijn daarom perfect. Maar de gegraven gangen en 'kamers' kunnen ervoor zorgen dat het spoor gaat verzakken. Dit is gevaarlijk voor het treinverkeer.

Dassenburchten als probleem.

Dassen wonen graag ondergronds en dan het liefst in een helling. Dit doen ze omdat ze net als wij van droge voeten houden. Het gaat in ons land steeds beter met de das. Al die dassen zoeken een plekje om te wonen. In ons platte landje zijn niet heel veel heuvels om een burcht in te graven. Daarom zijn spoordijken erg in trek. De gangen die ze graven hebben een doorsnede van wel 30 cm en kunnen meterslang zijn. Omdat deze gangen en kamers in zand worden gegraven storten ze op den duur in. Als er een paar tunnels tegelijk instorten kan de rails boven de burcht verzakken. Als de rails verzakt is zullen de treinen ontsporen.

Algemene Leden Vergadering

De Algemene Leden Vergadering (ALV) zal plaatsvinden op zaterdag 21 juni in de Wachtkamer Derde Klasse in het Spoorwegmuseum, aanvang 10.15 u.

De agenda en de betreffende vergaderstukken zijn als pdf te zien op onze [website](#). De leden zonder internet kunnen de vergaderstukken opvragen bij het secretariaat: Kamperzand 13; 1274 HK Huizen.

Maliebaan op de schop

Vanaf eind mei 2025 gaat de gemeente en beginnen met werkzaamheden aan de Maliebaan. Dat duurt wel enige tijd en de toegang tot het Spoorwegmuseum is daarmee wat beperkter. Evenwel steeds bereikbaar.

Auto's kunnen straks gebruik maken van de ventwegen. De kruisingen worden ook veranderd. Dus een uitnodiging te meer van de pendeltrein gebruik te maken!.

Het raadsel

konden niet nog meer wagentjes aan gezicht zijn, zo een aantal wagentjes schommelend achter een tram te zien. Als kuikentjes achter moeder eend.

Dit wagentje is te zien, een beetje verstopt, in de achterste gang aan de kant van de draaischijf.

In de vorige uitgave hadden we de foto van een mooie aanhangen van de Nederlandsche Tramweg Maatschappij (NTM), die opereerde tussen 1880 en 1956 in Friesland.

Die 1-assige aanhangen werden bijv. als bagagewagentje gekoppeld aan trams. Deze versie (van 1881) reed achter een paardentram. Slechts 1 per tram, want er gekoppeld worden. Zou wel een koddig gekoppeld worden. Zou wel een koddig gekoppeld worden. Zou wel een koddig gekoppeld worden.

Het raadsel van deze keer:

Wat heeft dit te betekenen en waar is het te vinden?

De volgende uitgave, die van juni 2025 zal verschijnen op 16 juni.

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

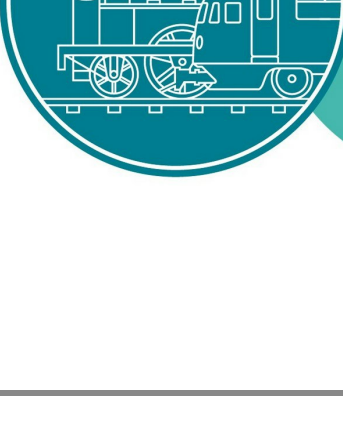
redactie@vriendennsm.nl

editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl

www.spoorwegmuseum.nl

Redactie & layout: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van der Vlist
Kopfoto: Lisa van Tilborg

Facebook

Website

Twitter

Instagram

Deze e-mail is verzonden aan {{email}}.

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).

U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen.

Voor een goede ontvangst voegt u redactie@vriendennsm.nl toe aan uw adresboek.